

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/41/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5419201739
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5419201739.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róbert Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti K.: 1/ P., nar. X.X.XXXX, 2/ F., nar. XX.X.XXXX a 3/ G., nar. XX.X.XXXX, všetky bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, deti rodičov: matka - K. K., rod. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y. M., prechodne P. XXX a otec - P. K., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom Y. M., t.č. Y. M. N. XXXX/X, o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté deti, na základe odvolania otca proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2P/47/2019-88 zo dňa 12. marca 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol (v celom rozsahu) návrh otca na zníženie výživného na maloletých P., F. a G.. Vychádzal z toho, že v čase jeho (aktuálneho) rozhodovania od predchádzajúcej úpravy výživného uplynuli štyri mesiace. V dotknutom období došlo k ukončeniu pracovného pomeru otca dňa 7.11.2019, a to jeho okamžitým rozviazaním zo strany zamestnávateľa v skúšobnej dobe. Dôvodom uvedeného bolo opakované požívanie alkoholických nápojov a neospravedlnená absencia. Okresný súd konštatoval, že je nesporné, že o predmetnú prácu sa otec pripravil vlastným nezodpovedným prístupom k plneniu pracovných povinností a hrubým porušením pracovnej disciplíny. Otec pritom pracoval ako frézar, čo je žiadaná pracovná pozícia s možnosťou dosiahnutia zárobku, ktorý by mu umožňoval plniť vyživovaciu povinnosť v zmysle predchádzajúceho rozsudku.

2. Nadväzne okresný súd uzavrel, že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania oproti zamestnaniu, aké má v súčasnosti. Zdôraznil, že povinný rodič (v súdnej veci otec) má robiť všetko pre to, aby dostatočne zabezpečil potreby maloletých detí. Navyše, otec o synov neprejavuje záujem a vôbec sa nepodieľa na osobnej starostlivosti o nich. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

3. Bezprostredne po vyhlásení rozsudku na pojednávaní 12.3.2020 otec na otázku zákonnej sudkyne uviedol, že podáva proti predmetnému rozsudku odvolanie. Po doručení písomného vyhotovenia rozsudku svoje „zahlasené“ odvolanie nedoplnil a na písomnú výzvu okresného súdu reagoval iba elektronickým podaním bez zaručeného elektronického podpisu; ktoré taktiež zákonom stanoveným spôsobom v listinnej podobe nedoplnil.

4. Po následnej (ďalšej) výzve okresného súdu, už vo forme uznesenia v zmysle § 129 ods. 1, 2 v spojení s § 373 ods. 1 CSP zo 17.6.2020, otec podal písomné odvolanie, ktorým sa domáhal zníženia výživného. Poukazoval na to, že suma výživného na tri maloleté deti v úhrne 300 eur mesačne je vysoká. Po

zrážkach vykonávaných z jeho aktuálnej mzdy exekútorom mu zostáva čiastka, ktorá nepokryje ani životné náklady. Stále je tak odkázaný na pomoc iných. Otec doplnil, že momentálne je zlá ekonomická situácia, „vo fabrikách sa prepúšťa vo veľkom“ a do zahraničia nie je bezpečné ísť.

5. Spoločne s opísaným odvolaním okresný súd ostatným účastníkom doručoval aj tlačенú verziu vyššie spomínaného elektronického podania. V dotknutom podaní sa otec pomerne rozsiahlo vracia k spoločnému spoluzitiu s matkou maloletých detí, ktorú hodnotí výrazne negatívne, vrátane nedostatočnej starostlivosti o synov, ich štvania proti jeho osobe, robenia rozdielov medzi deťmi atď. Otec výšku výživného považoval za neprimeranú aj v porovnaní s inými mužmi platiacimi výživné na deti. Nesúhlasil s vyjadrením firmy STYROTHERM, s.r.o., ohľadne dôvodov skončenia pracovného pomeru (poukazoval v danej spojitosti na „prezumpciu neviny“) a popisoval širšie súvislosti práce pre tohto zamestnávateľa. Otec namietal takisto vyjadrenia a prístup kolízneho opatrovníka, ktoré sú podľa neho neadekvátne („rozdávanie múdrych rád z výšky svojej stoličky“).

6. Matka nesúhlasila so znížením výživného. Rozhodne popierala otcom prezentovaný opis ich manželského spoluzitia a v súvislosti s jeho vyjadreniami v otázke starostlivosti o maloleté deti uviedla, že „niežeby bol rád, že deti chodia pekne oblečené, ale ešte aj to mu vadí“. Otcovi odporučila, aby sa namiesto útokov na jej osobu, „pozrel aj na seba, čo všetko porobil“. Opakovane poukazovala na dlhotrvajúce obdobie neplnenia vyživovacej povinnosti zo strany otca.

7. V následnej reakcii otec zotrval na svojom odvolaní a opätovne uvádzal (súčasné i minulé) nedostatky v správaní matky. Naďalej tiež tvrdil, že exmanželka/matka deti zmanipulovala voči jeho osobe.

8. Kolízny opatrovník zostal v odvolacom konaní nečinný.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP; aj z toho titulu venoval pozornosť aj obsahu elektronického podania otca, ktoré doteraz nebolo formálno-procesne náležite doplnené) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

10. Hneď na úvod (vlastného) odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je nutné uviesť, že predmetom konania v súdnej veci nie sú otázky osobnej starostlivosti o maloleté deti. Preto nie sú osobitnejšie významné vyjadrenia rodičov týkajúce sa širšej problematiky výchovy synov, ku ktorým súvislostiam sa ani nevykonávalo doplňujúce dokazovanie.

11. Keďže v aktuálnom konaní sa rozhoduje o návrhu na zmenu výšky výživného, je určujúcim porovnanie pomerov zainteresovaných osôb pri predchádzajúcom rozhodnutí o výživnom a v súčasnosti, ktorá okolnosť bola náležite zdôraznená okresným súdom aj v rámci pojednávani (čo je zrejmé zo zvukových záznamov z týchto procesných úkonov súdu). Rovnako správne okresný súd akcentoval fakt, že od predchádzajúceho rozhodovania o výživnom (rozsudok tamojšieho súdu sp. zn. 10P/24/2019 z 21.10.2019) uplynula skutočne minimálna - v čase podania návrhu otca doslova niekoľkodňová - doba. 12. Prebiehajúce konanie pritom nemôže (v zmysle nesmie) slúžiť na prípadnú revíziu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. To znamená, že pokiaľ by aj otec v predošlom konaní, ktoré bolo ukončené rozsudkom z 21.10.2019, nebol „dostatočne pozorný“ a nedôsledne uplatňoval, resp. hájil svoje práva, je neprípustné v rámci aktuálneho konania na uvedené prihliadať a revidovať predmetné už právoplatné súdne rozhodnutie.

13. Jedinou zmenou, ku ktorej došlo od predchádzajúceho rozhodnutia okresného súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 8.11.2019, je ukončenie pracovného pomeru otca vo firme STYROTHERM, s.r.o., a jeho zamestnanie sa v Technických službách Mesta Dolný Kubín, kde dosahuje nižší príjem. Pracovný pomer otca v spoločnosti STYROTHERM, s.r.o., bol ukončený v skúšobnej dobe (trval od 14.10.2019 do 7.11.2019), ktoré ukončenie zákon neviaže na existenciu kvalifikovaných skutkových podstatí; t.j. môže k nemu dôjsť bez uvedenia dôvodu zo strany zamestnávateľa i zamestnanca. V doplňujúcom vyjadrení označená obchodná spoločnosť uviedla, že bezprostredným dôvodom ukončenia pracovného pomeru s otcom bol jeho opakovaný problém s alkoholom a nenastúpenie jedenkrát do práce.

14. Otec namietal okolnosti skončenia pracovného pomeru; najmä vo vzťahu k údajnej absencii, keď vysvetľoval okolnosti, za ktorých k uvedenému došlo. K otázke požívania alkoholických nápojov sa

bližšie - a predovšetkým skutkovo konkrétne - nevyjadril tak na pojednávaní okresného súdu, ako ani v rámci odvolania.

15. Hoci skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe nie je možné paušálne stotožňovať s ukončením trvalého pracovného pomeru pre hrubé porušenie pracovnej disciplíny alebo s ukončením takéhoto pracovného pomeru dohodou bez zabezpečenia iného vhodného zamestnania, v konečnom dôsledku strata zamestnania otca v spoločnosti STYROTHERM, s.r.o., ide na jeho vrub. Otec pôsobí na trhu práce desiatky rokov, podľa vlastných vyjadrení má aj negatívne skúsenosti so zamestnávateľmi, preto si musel byť vedomý nutnosti striktného rešpektovania svojich pracovných povinností v skúšobnej dobe, počas ktorej je zamestnanec pomerne jednoducho prepustiteľný z pracovného pomeru. Pokiaľ otec za situácie, kedy krátko predtým súhlasil s úhrnnou výškou výživného 300 eur mesačne, nekonal s náležitou obozretnosťou, nie je možné uvedené vyhodnocovať v neprospech maloletých detí a pristúpiť k zníženiu vyživovacej povinnosti otca.

16. Krajský súd však predovšetkým zdôrazňuje, čo správne vystihol i okresný súd, že otec disponuje pracovnými skúsenosťami a zručnosťami v žiadanom odbore. To znamená, že jeho pracovný potenciál a s tým spojená potencialita príjmu je výrazne vyššia ako príjem ním aktuálne dosahovaný. V spoločnosti STYROTHERM, s.r.o., pracoval ako frézár a je vyučený zámočník, mechanik a opravár strojov a zariadení. V dotknutom segmente je v podmienkach Slovenskej republiky (prioritne v automobilovom priemysle, vrátane naň naviazaných subdodávateľov) i v súčasnosti k dispozícii nemalé množstvo pracovných miest s vyšším finančným ohodnotením.

17. Nebolo možné prehliadnuť ani to, že otec už v minulosti prišiel o trvalé zamestnanie s dobrou perspektívou i príjmom (v spoločnosti OFZ, a.s.) pre požívanie alkoholických nápojov (bližšie zápisnica o pojednávaní z 22.10.2012 vo veci Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 6P/49/2012). Pokiaľ by otec bol disciplinovanejší a náročnejší aj k svojej osobe (nielen k iným, najmä k exmanželke/matke), nemal by zásadnejší problém so získaním zamestnania umožňujúcim riadne plnenie vyživovacej povinnosti, ku ktorej sa sám zaviazal pri uzavretí rodičovskej dohody v konaní pod sp. zn. 10P/24/2019.

18. Rovnako je treba pripomenúť, že otcove dlhy a s nimi spojené exekučné zrážky sú len dôsledkom predchádzajúcich neplnení si povinnosti (predovšetkým vyživovacej povinnosti) zo strany otca. Je zrejmé, že i pri získaní trvalejšieho zamestnania z jeho príjmu pomerne dlhé obdobie budú vykonávané (nie malé) zrážky. Je však neprijateľné túto okolnosť vykladať tak, že neprimerané exekučné zaťaženie, ktoré je dôsledkom prioritne práve neplnenia vyživovacej povinnosti, by malo byť dôvodom pre zníženie výživného.

19. Ako už bolo konštatované, otec musí byť náročnejší na svoju osobu a aj vo vzťahu k zamestnaniam snažiť sa vyhľadávať trvalejšie zamestnanie so štandardnými pracovnými podmienkami; napríklad už v spomínanom automobilovom priemysle. Aj z jeho vlastných vyjadrení v rámci odvolania je zrejmé, že pracovný pomer v spoločnosti STYROTHERM, s.r.o., nebol úplne štandardný a v nemalej miere bol obchádzaním zákonných pravidiel. Otec si musí byť vedomý svojej zákonnej vyživovacej povinnosti, ako aj následkov plynúcich z jej eventuálneho neplnenia (vrátane trestnoprávných sankcií) a nemôže (až nepremyslene) vstupovať do pracovných vzťahov, v ktorých je ako zamestnanec veľmi slabo chránený, resp. ktoré vykazujú značné riziko z hľadiska nutnosti domáhania sa práv voči nečestným zamestnávateľom.

20. Z konštatovaných dôvodov krajský súd rozhodnutie okresného súdu vo veci samej potvrdil. Okresný súd vecne správne rozhodol i o trovách prvoinštančného konania, keďže v zmysle § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Súčasne v súdnej veci nie sú dané žiadne (záonné alebo konkrétne skutkové) podmienky na iné rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania; ktoré konštatovanie sa v plnej miere vzťahuje i na odvolacie štádium konania. Preto krajský súd zhodným spôsobom (s odkazom na § 396 ods. 1 CSP) rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.